

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MANOWIE

76-015 MANOWO 40; NIP 669-11-07-501

TEL/FAX (094) 318-32-58

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W MANOWIE
ZA ROK 2013**

MANOWO 2014

I. WPROWADZENIE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Manowie jest jednostką samorządową, działającą w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o Pomocy Społecznej i wykonującą zadania własne oraz zlecone gminie. GOPS w Manowie udziela pomocy swoim mieszkańcom z powodu niskich dochodów przy jednoczesnym wystąpieniu przynajmniej jednej dysfunkcji wymienionej w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Pomoc prowadzi min. poprzez wypłatę świadczeń, jak również pracę socjalną w środowisku, udzielanie porad, skierowań oraz pomocy instytucjonalnej. Pomoc społeczna zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie same pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ma za zadanie wspierać osoby i rodziny w wysiłkach dążących do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwić im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, zapobiegać sytuacjom kryzysowym oraz dążyć do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. *Ustawa określa również, że klienci pomocy społecznej są zobowiązani do współdziałania w rozwiązywaniu swoich problemów oraz poprawy zaistniałej sytuacji.*

Celem naszego ośrodka jest odzyskanie przez tutejszych klientów zdolności do samodzielnego życia i funkcjonowania w społeczeństwie, prawidłowego pełnienia ról społecznych z dużym naciskiem na prawidłowe funkcjonowanie rodziny. Tym samym dążymy do spadku liczby świadczeniobiorców, poprzez wyprowadzenie ich z systemu pomocowego oraz udzielanie wsparcia w aktywnym przygotowaniu do poprawy, a nawet samodzielnego funkcjonowania.

Zgodnie z zapisem- art.110 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.) „*Kierownik pomocy społecznej składa radzie gminy całoroczne sprawozdanie z działalności oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej*”.

Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych przez ośrodek w roku 2013.

Na dzień 31.12.2013 r. gminę Manowo zamieszkiwało 6864 mieszkańców. Ponad 80 % mieszkańców to osoby w wieku produkcyjnym, pozostała część to osoby w wieku poprodukcyjnym oraz dzieci i młodzież do lat 17. Wraz ze wzrostem, ilości mieszkańców zauważalny jest także rosnący wskaźnik zjawiska bezrobocia, które jest szkodliwe zarówno dla samych osób nim dotkniętym jak i dla ich rodzin oraz całego społeczeństwa ponieważ „skutecznie uniemożliwia realizację celów osobistych i zawodowych znacznej grupie mieszkańców, pogłębiając obszary ubóstwa prowadząc do marginalizacji i wykluczenia społecznego całych rodzin”.

Tabela 1. Bezrobocie na terenie gminy Manowo

Lata	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Wskaźnik
2011	436	172	264	10,0 %
2012	478	210	268	10,4 %
2013	490	225	265	10,8%

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie (www.wup.pl.)

W roku 2013 z pomocy ośrodka udzielanej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej skorzystało 353 rodzin tj. 631 osób w rodzinie (pod pojęciem rodziny należy rozumieć osoby samotnie gospodarujące lub osoby w rodzinie, które tworzą gospodarstwo domowe).

Wsparcie systemem pomocy społecznej objęto więc 9,2 % mieszkańców.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Manowie ma za zadanie umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, które nie są one w stanie sami pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.) nakłada na organy administracji rządowej i samorządowej zadania w szerokim zakresie.

Do zadań pracowników ośrodka należy wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym poprzez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Teren gminy Manowo podzielony jest na 3 rejony socjalne, w skład których wchodzi 8 sołectw.

Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nakłada na gminy trzy rodzaje zadań, do których to należą:

- zadania własne,
- zadania własne o charakterze obowiązkowym,
- zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę.

Ponadto ustawodawca dokonał podziału świadczeń z pomocy społecznej na świadczenia pieniężne, do których to należą m.in. zasiłki stałe, celowe, okresowe, zasiłki jednorazowe specjalne, itp. oraz świadczenia niepieniężne, do których należy zaliczyć: pracę socjalną, składki na ubezpieczenie zdrowotne, społeczne, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób zaburzonych psychicznie w miejscu zamieszkania, kierowanie do Domów Pomocy Społecznej, szkolenia, poradnictwo rodzinne. Należy podkreślić, że już od kilku lat zmienia się oblicze pomocy społecznej a co za tym idzie coraz większy nacisk kładziemy na pracę z jednostką/ rodziną w celu poprawy ich funkcjonowania. Pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielono 50 rodzinom. Wydano 1813 decyzji administracyjnych. Realizacja świadczeń z pomocy społecznej na terenie gminy Manowo przedstawia się następująco:

1. UDZIELONE ŚWIADCZENIA-ZADANIA WŁASNE GMIN

Formy pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenia	Koszt świadczeń
Zasiłki stałe	29	103 703
<i>W tym dla osoby:</i> samotnie gosp.	24	90 978
pozostającej w rodzinie	5	12 725
Zasiłki okresowe	84	116 314
<i>W tym z powodu:</i> bezrobocia	84	116 314
długotrwałej choroby	0	0
Niepełnosprawności	0	0
ubóstwo	0	0
Posiłek	223	135 002
W tym: przyznane na dzieci	220	134 112

Schronienie	2	2 548
Zasiłki celowe i pomoc w naturze	106	50 923
W tym: zasiłki celowe specjalne	6	1 711
Razem		408 490

2. UDZIELONE ŚWIADCZENIA- ZADANIA ZLECONE GMINOM

Formy pomocy	Liczba osób	Koszt świadczeń
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psych.	2	12 888
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	2	7 200
Pomoc przyznana cudzoziemcom , którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany a terytorium RP	1	250
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	5	20 338,00

3. RZECZYWISTA LICZBA RODZIN OBJETA POMOCA SPOŁECZNA

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzja świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, liczbę oraz źródło finansowania)	354	200	633
Świadczenia pieniężne	145	145	403
Świadczenia niepieniężne	213	113	473
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę	2	2	6
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę	353	199	631
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej	-	226	712

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Manowie.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom jeśli spełnione są przynajmniej dwie przesłanki: jeden z powodów wymienionych poniżej oraz kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 542 zł a także dla osoby w rodzinie, gdzie dochód nie może przekroczyć 456 zł. Przyznano specjalne zasiłki celowe, które przyznawane są osobie/ rodzinie w szczególnie uzasadnionych przypadkach.:

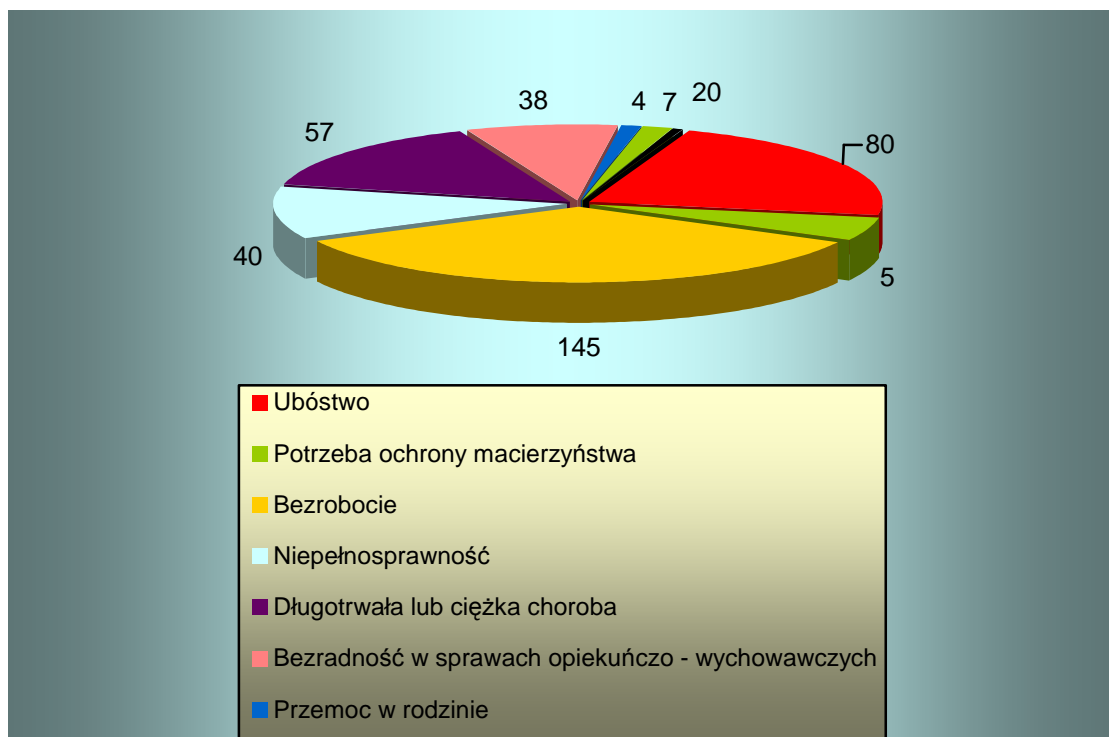
ubóstwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomani.

O przyznanie większości świadczeń **niepieniężnych** może starać się każdy mieszkaniec gminy bez względu na jego sytuację dochodową.

W roku 2013 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Manowie udzielona została pomoc finansowa głównie z powodu: ubóstwa, bezrobocia, potrzeby ochrony macierzyństwa, bezradności opiekuńczo – wychowawczej, itp. Przyczyny przyznania pomocy w roku 2013 przedstawia poniższy wykres.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	96	268
Bezdomność	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	22	124
w tym: wielodzietność	19	113
Bezrobocie	150	502
Niepełnosprawność	47	80
Długotrwała lub ciężka choroba	66	133
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	37	141
Przemoc w rodzinie	4	12
Alkoholizm	7	12
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	7

Wykres nr 1. Powody przyznania pomocy finansowej w roku 2013.

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Manowie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Manowie realizuje zadania zlecone, które finansowane są z budżetu Wojewody. Do świadczeń tych należą:

- zasiłki stałe – 100 % finansowane z budżetu Wojewody;
- zasiłki okresowe,
- zasiłki na ubezpieczenie zdrowotne,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- dożywianie dzieci w przedszkolach, szkołach oraz dorosłych w ramach Programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” .

Zasiłek stały- jest świadczeniem udzielanym osobom pełnoletnim, niezdolnych do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy (nieposiadającym uprawnień emerytalno – rentowych) i spełniającym kryteria dochodowe. Zasiłek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Świadczenie jest zróżnicowane pod względem wysokości, zależnie od dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu

na osobę w rodzinie, jego wysokość stanowi bowiem różnicę między owym kryterium, a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub dochodem na osobę w rodzinie.

W przypadku tej formy pomocy można zauważyć wzrost w 2013 roku ilości osób korzystających z tej formy pomocy o 8 osoby w porównaniu do roku poprzedniego. W ubiegłym roku przyznano zasiłki stałe 29 osobom na łączną kwotę 103.703,00 zł gdzie w roku 2012 zasiłek ten pobierało 21 osób na łączną kwotę 88.627,00 zł.

Zasiłek okresowy jest przyznawany osobie/ rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie lub do czasu nabycia możliwości uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. W roku 2013 przyznano 84 zasiłki okresowe na łączną sumę 116.314,00 zł.

Zasiłki celowe - są to świadczenia przyznawane na podstawie art. 39 - 41 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. W ramach tej formy pomocy ośrodek przyznaje pomoc w formie zasiłków celowych i celowych specjalnych. Zasiłki celowe są świadczeniami przyznawanymi w miesiącu złożenia kompletu dokumentów w związku z koniecznością zaspokojenia konkretnej potrzeby. Świadczenie ma charakter jednorazowy. Pomoc w formie zasiłków celowych przeznaczona była głównie na leczenie i zakup leków, zakup opału, podręczników szkolnych, zakup żywności, opału, odzieży, opłat za energię elektryczną, gaz i czynsz itp. Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego. W ramach świadczeń w naturze rodzinom przyznano świadczenia rzeczowe w postaci opału na zimę. Ze środków własnych gminy finansowane są także zasiłki celowe przeznaczone m.in. na zakup leków, odzieży, na które w roku 2013 wydatkowano kwotę 50 923 zł w tym przyznano 6 specjalnych zasiłków celowych na ogólną kwotę 1711 zł, które przyznawane są w szczególnych sytuacjach przy przekroczonym kryterium dochodowym.

Składka zdrowotna - opłacana jest za osoby korzystające z pomocy w formie zasiłku stałego nie podlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

W 2013 roku składkę zdrowotną opłacono 28 osobom na kwotę 8.773,00 zł, natomiast w roku 2012 roku 20-stu osobom na kwotę 7.773,00 zł.

Usługi opiekuńcze- świadczone głównie u osób chorych, niepełnosprawnych, wymagających pomocy osoby drugiej, którym rodzina nie była w stanie zapewnić specjalistycznej pomocy. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W roku 2013 przyznano 308 świadczeń na ogólną kwotę 12.888 zł.

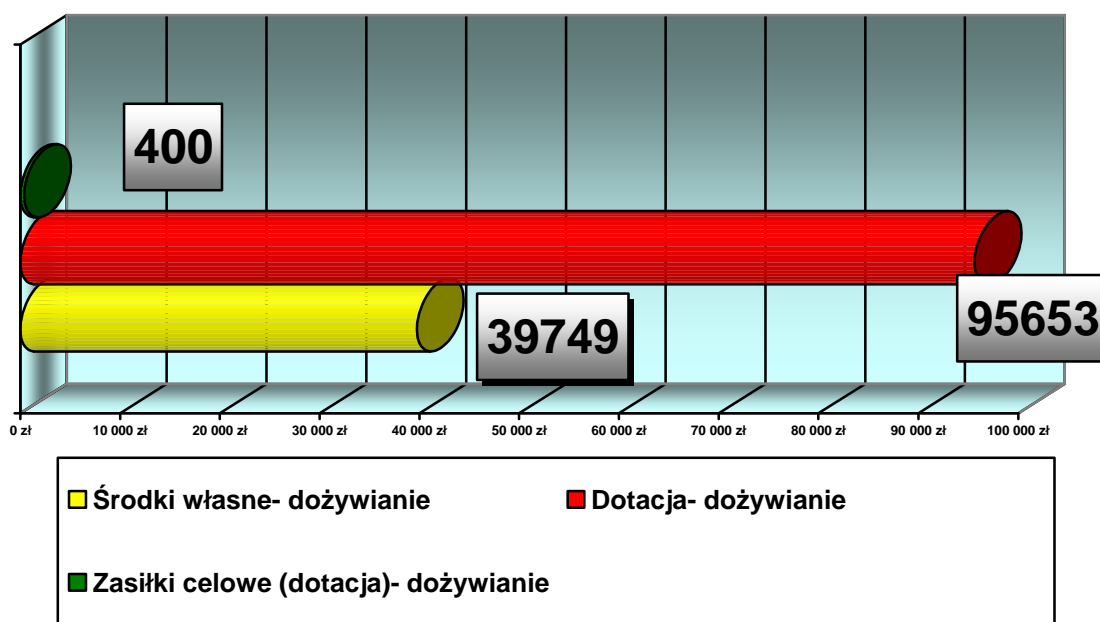

Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Zgodnie z treścią art. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania" (Dz. U. Nr 25 poz. 186) w ramach programu zrealizowane zostały działania dotyczące w szczególności zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

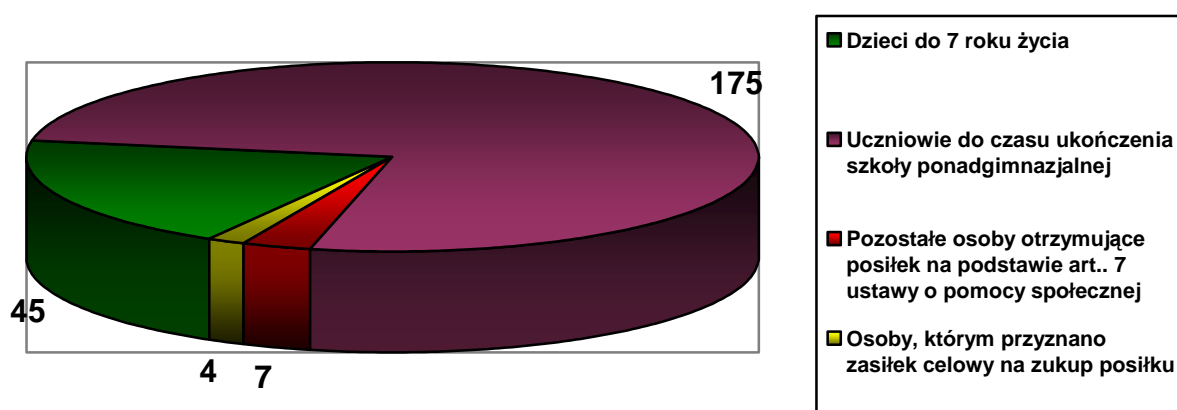
Z pomocy w tej formie mogą skorzystać osoby, bądź rodziny których dochód nie przekracza odpowiednio 150% kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Część tego zadania pokrywana jest ze środków własnych gminy, gdzie kryterium dochodowe, przyjęte uchwałą rady gminy wynosiło 200 % kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej; tj. 1084 zł oraz na osobę w rodzinie; tj. 912 zł. Należy zaznaczyć, że z dożywiania mogły skorzystać z niej dzieci uczęszczające do przedszkoli i oddziałów „0”. Z powyższych form pomocy skorzystało w sumie 227 osób z tego 220 dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach. Program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” obejmuje nie tylko posiłki w przedszkolach, szkołach ale także zasiłki celowe na zakup żywności czy też przygotowanie gorącego posiłku, z tej formy wsparcia skorzystały 2 rodziny.

Wykres nr 2. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na opłacenie posiłków w 2013 r.

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Manowie.

Wykres nr 3. Ilość osób korzystających z posiłków w 2013 r.

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Manowie.

Skierowania do domu pomocy społecznej

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Do skorzystania z prawa pobytu w domu pomocy społecznej konieczne jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności; brak możliwości samodzielnego funkcjonowania przez osobę w codziennym życiu; brak możliwości zapewnienia tej osobie przez gminę niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka; małżonek, zstępni przed wstępnymi; gmina z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Zgodnie z art. 61 ust.3 ustawy o pomocy społecznej w przypadku niewywiązywania się osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie natomiast przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

Odpłatność za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej ciąży na gminie tylko wówczas, gdy on sam i osoby mu bliskie nie wnoszą takiej opłaty. Pobyt w DPS jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego utrzymania.

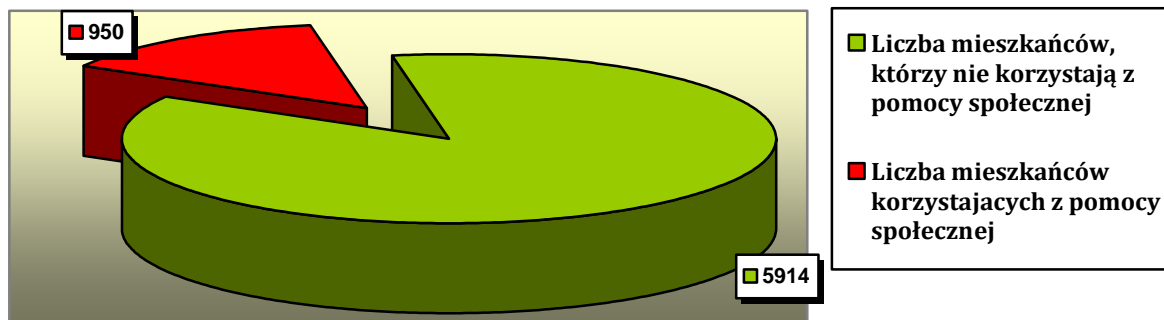
W ubiegłym roku ze środków własnych za dwóch mieszkańców w Domu Pomocy Społecznej zapłacono 50.686,00 zł.

PRACA SOCJALNA

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Manowie w roku 2013 praca socjalna świadczona była w sumie ok. 950 osobom w rodzinach niezależnie od formy udzielonej pomocy. Dużą część pracy socjalnej świadczy się w rodzinach, które nie otrzymują pomocy finansowej. Do pracy socjalnej zaliczają się między innymi odwiedziny, wizyty monitorujące sytuację podopiecznych, rozmowy z instytucjami mające na celu udzielenie pomocy (np. kontakty z różnego rodzaju instytucjami, lekarzami, szkołami, zakładami, notariuszem), pozyskiwanie sponsorów, dostarczenie żywności, odzieży, poradnictwo socjalne, rozmowy wspierające, pomoc w wypełnianiu druków itp.

Procentowy udział osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogółu populacji ludności gminy Manowo

ŁĄCZNA LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY- 6864

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje w przypadkach określonych przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 951 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 156, poz. 1817 z późn. zm.). Decyzje wydawane są na okres 6 miesięcy, a ewentualna zmiana sytuacji rodzinnej i materialnej nie ma wpływu na wysokość dodatku. Jeśli jednak wnioskodawca zalega z płatnościami za czynsz w okresie pobierania dodatku dłużej niż 2 miesiące, dodatek zostaje wstrzymany. Wydatki związane z wypłatą dodatków mieszkaniowych za lata 2011 – 2013 przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 3 Dodatki mieszkaniowe w latach 2011-2013.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych			Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w zł		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
OGÓŁEM - z tego w zasobie:	406	372	424	70 141,57	69 686,50	79 174,62
- gminnym	10	16	22	2 260,28	3 271,08	3.837,48
- spółdzielczym	60	46	71	8 152,29	8 484,99	14.367,80
- wspólnot mieszkaniowych	236	257	295	39 788,89	47 641,64	57.139,72
- zakładowych i innych	100	53	36	19 940,11	10 288,79	3.829,62

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Manowie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Manowie zajmuje się także przyznawaniem dodatków mieszkaniowych. Jednakże osoby korzystające z dodatków mieszkaniowych nie mogą korzystać z pomocy finansowej na cele bytowe w postaci zasiłków na zakup opału czy też pokrycia części opłat związanych z eksploatacją i utrzymaniem mieszkania.

Średnia wartość dodatku mieszkaniowego w roku 2012 wynosiła już 187,33. zaś w roku 2013 wynosiła już 186,73 zł.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Świadczenie rodzinne – zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy), zapomoga wypłacana przez gminy oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. *becikowe*), do których prawo nabywa się w sposób określony w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Poszczególne świadczenia rodzinne mają różny charakter: w większości wypłacane są na określony czas (okres zasiłkowy), ale również jednorazowo (dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka i jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka) lub raz w ciągu pewnego okresu (dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego). Część z tych świadczeń rodzinnych występuje samoistnie (zasiłek rodzinny, jednorazowa zapomoga z tytułu

urodzenia się dziecka, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy), natomiast otrzymanie dodatków do zasiłku rodzinnego uzależnione jest od posiadania prawa do zasiłku rodzinnego.

Świadczenia rodzinne przysługują obywatelom polskim oraz cudzoziemcom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne. Przyznawanie świadczeń rodzinnych uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego.

WYDATKI NA ŚWIADCZENIA RODZINNE FINANSOWANE Z DOTACJI CELOWEJ Z BUDŻETU PAŃSTWA ORAZ LICZBA ŚWIADCZEŃ					
L.p.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł		Liczba świadczeń	Liczba uprawnionych
		2013 rok	w tym: w ramach koordynacji	2013 rok	
1.	Zasiłki rodzinne	491 079	0	4 967	250
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	237 380	0	2 223	366
2.1.	urodzenia dziecka	25 000	0	25	25
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	34 920	0	90	11
2.3.	samotnego wychowywania dziecka,	35 870	0	211	15
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	13 980	0	191	20
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	31 500	0	315	178
2.6.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	2 520	0	28	4
2.7.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	25 750	0	515	58
2.8.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	67 840	0	848	55
3.	Zasiłki pielęgnacyjne	215 577	0	1409	131
4.	Świadczenia pielęgnacyjne	141 712	0	257	32
5.	Pomoc finansowa dla niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	28 800	0	144	18
6.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	9 400	0	94	17

7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0	0	0
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	50 000	0	50	49
RAZEM		1.173.948,00			
SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I ZDROWOTNE					
	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	w tym: w ramach koordynacji	Liczba świadczeń	Liczba uprawnionych
1	Razem				
2	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	36 394	0	240	26
3	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	3 235	0	66	10
Informacja na temat należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych					
		w zł			
1.	Stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń na koniec 2013 roku	8 893			
2.	Kwota umorzonych nienależnie pobranych świadczeń, w tym:	0			
3.	w wyniku decyzji marszałka województwa	0			
4.	Kwota spłaconych nienależnie pobranych świadczeń łącznie z odsetkami w 2013 roku	6 925			
5.	Liczba wystawionych tytułów wykonawczych	2			
INFORMACJA O ODZYSKANYCH ŚWIADCZENIACH NIENALEŻNIE POBRANYCH			w zł	w tym: na podstawie decyzji marszałka	
1.	Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłku	5 463		273	
2.	Zasiłki pielęgnacyjne	918		0	
3.	Świadczenia pielęgnacyjne	243		0	
4.	Razem odzyskano nienależnie pobranych	6 624		273	
6.	w tym: podlegające zwrotowi do budżetu państwa	4 244		273	
L.p.	INFORMACJA UZEPĘLNIAJĄCA O REALIZACJI ŚWIADCZEŃ RODZINNYH	2013 rok			
1	Liczba decyzji wydanych w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych przez organ właściwy	547			
2	w tym: ustalające i stwierdzające niezależnie pobrane świadczenia	31			
3	Liczba spraw, w których rozłożono na raty należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	0			

4.	Liczba decyzji w sprawie umorzenia należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	0
5.	Liczba decyzji ostatecznych wydanych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze, w tym:	11
5.1.	pozostawiających w mocy decyzję organu właściwego	10
5.2.	Zmieniających decyzje organu właściwego	1
6.	Liczba decyzji odmownych	44
7.	Liczba decyzji uchylających i zmieniających świadczenia rodzinne	34
8.	Liczba decyzji wygaszających świadczenia rodzinne z tytułu zgonu świadczeniobiorcy	2
9.	Liczba przyjętych wniosków na zasiłek rodzinny, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i becikowe.	369
10.	Liczba dostarczonych różnych dokumentów do uzupełnienia wniosków	272
11.	Liczba wydanych pism i zaświadczeń	318
12.	Wykonano metryczki do wszystkich spraw	400
INFORMACJA O RODZINACH POBIERAJĄCYCH ŚWIADCZENIA RODZINNE		
INFORMACJE STATYSTYCZNE		
L.p.	Wyszczególnienie	2013 rok
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	326

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowanymi z budżetu państwa. Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych stanowią:

- ✓ 20 % kwot należności stanowi dochód własny gminy wierzyciela, 20 % kwoty stanowi dochód własny gminy dłużnika, a pozostałe 60 % tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

A. WYDATKI NA ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO PONIESIONE ZE ŚRODKÓW BUDŻETU PAŃSTWA ORAZ LICZBA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota świadczeń w zł	Liczba świadczeń
1.	Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego, z tego na osobę uprawnioną w wieku	368 570	950
1.1.	0 – 17 lat	305 630	794
1.2.	18 – 24 lata	62 940	156
1.3.	25 lat i więcej	0	0
2.	Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z tego:	65 873,17	
2.1.	- przekazane na dochody budżetu państwa	należność główna	35 468,94
		odsetki	13 351,37
2.2.	- przekazane przez gminę na dochody własne (gmina Manowo)	należność główna	12 302,31
		koszty upomnienia	404,80
2.3.	- przekazane na dochody własne gminy dłużnika (inna gmina)	4 345,75	
3.	Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które zostały <u>przekazane przez inne gminy</u>	5 345,00	

B. INFORMACJE NA TEMAT NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU NIENALEŻNIE POBRANYCH ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota świadczeń w zł
1.	Stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na 31-12-2013 roku	2 700,44
2.	Kwota umorzonych nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na 31-12-2013 roku	0,00

3.	Pozostało do spłaty nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na 31-12-2013 roku	2 700,44
----	---	----------

C. INFORMACJA NA TEMAT PROWADZONYCH POSTĘPOWAŃ W SPRAWIE REALIZACJI ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Liczba złożonych wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego	71 wniosków
2.	Liczba decyzji wydanych w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego przez organ właściwy wierzyciela	93 decyzje
2.1.	W tym: stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia	3 decyzje
3.	Pisma dotyczące ustalenia uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego	29 pism
4.	Wydanie zaświadczeń	23 zaświadczenia
RAZEM		219
Sporządzono metryki spraw do działań przedstawionych powyżej		71 metryk

D. INFORMACJE NA TEMAT OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego, z tego o dochodzie rodziny w przeliczeniu na osobę:	64
1.1.	- bez dochodu	7
1.2.	- od 0,01 do 100 zł	16
1.3.	- od 100,01 do 252 zł	19
1.4.	- od 252,01 do 362,50 zł	4
1.5.	- od 362,51 do 504 zł	7

1.6.	- od 504,01 do 583 zł	0
1.7.	- od 583,01 do 725 zł	11
2.	Liczba rodzin, w których pobierane są świadczenia z funduszu alimentacyjnego, z tego:	64
2.1.	- z 1 osobą uprawnioną	50
2.2.	- z 2 osobami uprawnionymi	10
2.3.	- z 3 osobami uprawnionymi	1
2.4.	Liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego pobierających świadczenie na siebie	3
3.	Liczba osób uprawnionych otrzymujących świadczenia z funduszu, z tego w wysokości:	76
3.1.	- do 100 zł	0
3.2.	- od 100,01 do 200 zł	2
3.3.	- od 200,01 do 300 zł	14
3.4.	- od 300,01 do 400 zł	29
3.5.	- od 400,01 do 500 zł	31

E. INFORMACJA NA TEMAT PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba działań
1.	Wysłanie dłużnikom informacji o przyznaniu lub zmianie wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej	71 informacji
2.	Wysłanie dłużnikom wezwań do wywiadu alimentacyjnego	55 wezwań
3.	Wysłanie dłużnikom upomnień	44 upomnienia
4.	Wystawienie tytułu wykonawczego	68 tytułów
5.	Zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy	7 wezwań
6.	Wydanie decyzji dotyczącej uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	22 decyzje
7.	Wydanie decyzji dłużnikowi w sprawie przypisania do zwrotu	78 decyzji

	świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej wraz z odsetkami	
8.	Inna korespondencja z dłużnikiem	102 pisma
9.	Wystąpienie z wnioskami do OPS o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego wraz z informacją o zobowiązaniach dłużnika wobec Skarbu Państwa	33 wnioski
10.	Odpowiedź do OPS na wnioski o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych	36 pism
11.	Przekazanie komornikowi informacji o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego	26 pism
12.	Inna korespondencja z komornikiem	123 pisma
13.	Wystąpienie z wnioskiem do PUP o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika	20 wniosków
14.	Wystąpienie z wnioskiem do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	2 wnioski
15.	Wystąpienie z wnioskiem do Starosty o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych – czy dłużnik alimentacyjny posiada prawo jazdy?	31 wniosków
16.	Złożenie wniosku o ściganie dłużnika za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy - Kodeks karny	30 wniosków
17.	Korespondencja z Urzędami Skarbowymi	106 pism
18.	Wystąpienie z wnioskami o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych do różnych instytucji (Zakłady Karne, Urzędy Miejskie, USC, KRK, inne)	19 wniosków
19.	Wystąpienie do Sądu z wnioskiem o ustanowienie przedstawiciela dla osoby nieznanej z miejsca pobytu	2 wnioski
RAZEM		875
Sporządzono metryki spraw do działań przedstawionych powyżej		341 metryk

PIECZA ZASTĘPCZA

Działając na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013, poz. 1650 z późn. zm.) w przypadku umieszczenia dziecka w pałcówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej

lub interwencyjnym ośrodku. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w rodzinie zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- a) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w pierwszym roku pobytu dziecka w rodzinie zastępczej,
- b) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w drugim roku pobytu dziecka w rodzinie zastępczej,
- c) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w trzecim i następnym roku pobytu dziecka w rodzinie zastępczej.

W roku 2013 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Manowie poniósł koszty na kwotę 9 850,87 zł (dziewięcioro dzieci).

DZIAŁANIA DODATKOWE –POMOC SPOŁECZNA

Lp.	PODJĘTE DZIAŁANIA	ILOŚĆ
1	wydanych decyzji z pomocy społecznej	922
2	spraw, które wpłynęły celem załatwienia	2145
3	pisma na potrzeby innych instytucji	366
4	Wydanych zaświadczeń	73
5	Wydanych umów z zakresu dożywiania	31
6	Wydanych decyzji o przyznanie dodatku mieszkaniowego	424
7	Wnioski wydane do orzecznictwa	35
8	Przeprowadzone wywiady w celu skierowania do Środowiskowego Domu Samopomocy w Manowie	46
9	Przeprowadzone wywiady alimentacyjne na potrzeby innych instytucji	92
10	Skierowania do Domu Pomocy Społecznej	1
11	Odwołania od decyzji Kierownika OPS- skierowano sprawy do SKO	5- w tym 3 utrzymanych w mocy, 2 do ponownego rozpatrzenia
12	Pisma do Sądu Rejonowego (np. pismo o wgląd w rodzinę, opinia o rodzinie, pismo o wydanie zarządzenia o tymczasowej pieczy zastępczej)	5
13	Pisma do Prokuratury (pismo o wgląd w rodzinę,	0

	zawiadomienie o przestępstwie)	
14	Wystąpiono z wnioskiem o przyznanie renty, emerytury	2
15	Wydano decyzję kierującą do Krajowego Ośrodka Mieszkalno- rehabilitacyjnego dla osób chorych na stwardnienie rozsiane w Dąbku	1

DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Jedną z grup z jakimi pracują pracownicy GOPS Manowo są to osoby niepełnosprawne.

Dnia 21.06.2013 r. na boisku sportowym w Manowie odbyło się gminne spotkanie integracyjne dla osób niepełnosprawnych oraz osób z otoczenia z terenu gminy Manowo, w którym uczestniczyło ponad 150 osób.

Głównym organizatorem imprezy był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Manowie , Gminny Ośrodek Kultury w Wyszewie oraz Środowiskowy Dom Samopomocy „Pegaz” w Manowie. Gminne spotkanie dofinansowana była również ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 1000,00 zł.

Przez cały rok na terenie gminy Manowo świadczone były specjalistyczne usługi opiekuńcze, które dostosowane są do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia i niepełnosprawności (świadczenie takie zostało przyznane dwóm osobom). W przypadku gdzie nie wymagana była taka forma pomocy a mieszkańcy wymagali pomocy w wypełnianiu podstawowych zajęć domowych, do pomocy kierowano osoby zatrudnione w ramach prac społecznie – użytecznych. Osobom niepełnosprawnym dostarczany był sprzęt rehabilitacyjny, ortopedyczny (kule, balkoniki, wózki, specjalne krzesła ułatwiające utrzymanie codziennej higieny, itp.) pozyskiwany od Pomorskiej Fundacji Jaś i Małgosia w Cewlinie. Ponadto w ubiegłym roku 35 mieszkańcom gminy wydano druki do Powiatowego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności w Koszalinie, w celu orzeczenia stopnia niepełnosprawności. W większości wypadków pracownicy socjalni pomagali wypełniać druki a także kontaktowali się z lekarzem rodzinnym aby ten wypełnił część druku dotyczącą stanu zdrowia oraz udostępnił dokumentację medyczną figurującą w aktach osobowych.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

W związku nałożeniem przez ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180,0 poz. 1493 z późn. zm.) Wójt Gminy Manowo wydał Zarządzenie Nr 12/2011 z dnia 3 lutego 2011 r. powołał Zespół Interdyscyplinarny do

realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy, którego obsługa zajmuje się Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Manowie. Zespół Interdyscyplinarny liczy 9 osób, w skład którego wchodzi pracownicy socjalni, kurator sądowy, policjant, pielęgniarka i pedagodzy. W roku 2013 odbyło się 6 posiedzeń Zespołu, zawartych zostało 10 Niebieskich Kart, które zakłada się w przypadku stwierdzenia przemocy. Rodziny te objęte są monitoringiem ze strony pracowników socjalnych. Interwencja kryzysowa to szereg działań interdyscyplinarnych podejmowanych na rzecz działań i osób będących w stanie kryzysu.

KONTRAKTY SOCJALNE

W 2013 r. pracownicy socjalni zawarli 17 kontraktów socjalnych, w tym 12 wśród uczestników projektu systemowego „Pomocna dłoń plus”. Kontrakt socjalny jest umową zawartą przez pracownika socjalnego z rodziną lub osobą ubiegającą się o pomoc. Celem kontraktu jest przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. W ramach tejże umowy określone są z klientem działania, w ramach instrumentów aktywnej integracji: zdrowotnej, zawodowej, społecznej, edukacyjnej jakie będą zawierane w określonym czasie w celu poprawy sytuacji życiowej.

PRACA Z OSOBAMI OPUSZCZAJĄCYMI ZAKŁADY KARNE

W roku 2013 trzy osoby opuściły zakład karny. Skorzystały z pomocy finansowej ośrodka w postaci jednorazowego zasiłku celowego na zakup odzieży i środków czystości.

ASYSTENT RODZINY

Do głównych obowiązków asystenta rodziny należało wsparcie i aktywizacja rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz kierowanie procesem zmiany postaw życiowych członków rodziny.

Asystent rodziny odpowiedzialny był za systematyczną indywidualną pracę z rodzinami wskazanymi przez Ośrodek, udzielenie im kompleksowej pomocy i wsparcia w wypełnianiu swoich zadań. W tym celu asystent rodziny m.in.:

- współpracował z instytucjami takimi jak szkoła, przedszkole, sąd, urząd pracy, urząd miasta, itp.,
- pomagał w wypełnianiu zadań opiekuńczo - wychowawczych,

- pomagał i uczył oszczędnego zarządzania budżetem domowym,
- merytorycznie pomagał w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- pomagał w rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych rodziny, wspierał jej aktywność społeczną,
- motywował do podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez poszczególnych członków rodziny.

Od kwietnia do grudnia 2013 r. wsparciem asystenta objętych zostało 16 rodzin, w których występowały problemy z wypełnieniem ról w rodzinie oraz niewydolność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i rozwiązywaniu problemów opiekuńczo- wychowawczych.

Do zakresu asystenta rodzinnego należało również wspieranie rodziny poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym w zakresie:

- prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi (organizowanie wolnego czasu dzieciom, budowanie prawidłowych więzi między członkami rodziny, rozwijanie umiejętności wychowawczych, aktywne uczestnictwo w życiu szkolnym dziecka)
- dbania o zdrowie (higiena, pelengacja, prawidłowe odżywianie itp.)
- gospodarowanie budżetem domowym (planowanie i monitorowanie wydatków, oszczędne gospodarowanie mediami)
- wykonywanie prac na rzecz domu oraz ich podziału na członków rodziny (np. sprzątanie zmywanie, gotowanie, prasowanie, remont itp.)
- pozyskiwania usług na rzecz domu i rodziny (np. związanych z naprawą, załatwianiem spraw urzędowych, znalezieniem pracy, kontaktów ze służbą zdrowia)
- usamodzielniania się poprzez uzupełnienie wykształcenia i podjęcie pracy, dbałości o edukację i rozwój dzieci.

Koszt zatrudnienia asystenta- 22.518,11 zł brutto (16.233,00 zł zadanie zlecone- dotacja)

STYPENDIA SZKOLNE

Od września 2014 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Manowie realizuje zadania dotyczące udzielania pomocy materialnej o charakterze edukacyjnym (stypendia szkolne i zasiłki szkolne) dla uczniów z terenu gminy Manowo. Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) stypendia szkolne na okres wrzesień- grudzień 2013 r. zostały przyznane 94 uczniom. Stypendium może być udzielone uczniowi znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej na pokrycie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów w zajęciach edukacyjnych wykraczających

poza zajęcia realizowane w szkole oraz pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym. Łączny koszt zadania wyniósł 31.721.23 zł (25.376,98 zł z budżetu państwa, 6.334,25 zł wkład własny)

**PROJEKT SYSTEMOWY „POMOCNA DŁOŃ PLUS” WSPÓLFINANSOWANY
ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO PRZEZ
UNIĘ EUROPEJSKĄ**

Projekt realizowany jest od roku 2008. W latach 2008- 2013 na realizację projektu wydano 677.123,65 zł.

W roku 2013 na realizację projektu „Pomocna dłoń plus” przeznaczono środki w wysokości 119.693,30 zł (dotacja: 107.723,97 zł).

Projekt miał na celu rozwijanie aktywnych form integracji: społecznej, zawodowej, zdrowotnej, edukacyjnej a także pobudzanie aktywności mieszkańców gminy, wyposażenie w wiedzę i umiejętności do tworzenia samodzielnej ścieżki życiowej.

W ramach realizacji projektu zawartych zostało 12 kontraktów socjalnych. Projekt realizowany był od stycznia do grudnia 2013 r. i podjęte zostały następujące działania:

Ponadto uczestnicy i osoby z otoczenia wzięli udział w:

- Indywidualnych konsultacjach z zakresu poprawy wizerunku,
- Beneficjenci ostateczni uczestniczyli w spotkaniach z doradcą zawodowym,
- Warsztatach wyjazdowych z zakresu profilaktyki przemocy i radzenia sobie ze stresem,
- Warsztatach wzmocnienia poczucia własnej wartości z elementami samoobrony,
- Gminnym spotkaniu integracyjnym „Wszyscy jesteśmy tacy sami”
- Specjalistyczne poradnictwo z elementami terapii rodzinnej,
- Kursie z pierwszej pomocy przedmedycznej,
- Wyjeździe integracyjno- edukacyjnym do Częstochowy, Krakowa, Wadowic, Oświęcimia, Torunia,
- Wyjeździe integracyjno- rekreacyjnym do Międzyzdrojów,
- Gminnym spotkaniu integracyjnym „Jesienne grzybobranie”
- Poradnictwie specjalistycznym z zakresu zdrowego żywienia,
- Warsztatach kulinarnych o tematyce Świąt Bożego Narodzenia,

Realizacja projektu „Pomocna dłoń plus” będzie kontynuowana w roku 2014.